

**Міністерство освіти і науки України  
Державний вищий навчальний заклад  
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

**СИЛАБУС  
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ  
КОНФЛІКТІВ У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ»**

**підготовки здобувачів першого (бакалаврського)**

**рівня вищої освіти**

**спеціальності 232 Соціальне забезпечення**

**за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»**

**мова навчання українська**

**Розробник:**

Трубник І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

**Рецензенти:**


Панасенко Е. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Співак Я. О., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри



---

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження  
вченою радою  
Державного вищого навчального закладу  
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол № 1

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**«СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ**  
**КОНФЛІКТІВ У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ»**

<b>Кількість кредитів</b>	6
<b>Рік підготовки, семестр</b>	4 7, 8
<b>Компонент освітньої програми</b>	вибірковий
<b>Викладач</b>	Трубник І. В. – доцент кафедри соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент
<b>Контактна інформація</b>	innatrubnik@gmail.com
<b>Консультації</b>	щовівторка, 14.00.–15.00.
<b>Анотація навчальної дисципліни</b>	<i>об'єкт вивчення</i> – профілактика та управління конфліктами <i>предмет вивчення</i> – ідеальна модель конфліктної взаємодії, соціально-правове регулювання соціального конфлікту у територіальній громаді
<b>Опис навчальної дисципліни</b>	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> ознайомлення з теоретичними засадами конфліктології та набуття практичних навичок щодо профілактики, прогнозування, розв'язання та управління соціальними конфліктами у територіальній громаді. <i>Ключові слова:</i> соціальний конфлікт, соціально-правове регулювання соціальних конфліктів, територіальна громада, профілактика конфліктів, управління конфліктами, конфліктологія, види конфліктів.

*Очікувані результати навчання:*

Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців з урахуванням позитивного впливу на соціально-психологічний клімат.

Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців застосовуючи різні моделі партнерства у межах територіальної громади.

Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей дотримуючись етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

Організовувати соціальну роботу з різними категоріями населення в територіальній громаді (в т. ч. і з групою ризику) на засадах ненасильницького (безконфліктного) спілкування.

*Навчально-методичні матеріали:*

1. Опорний конспект лекцій із дисципліни «Конфліктологія» для студентів денної та заочної форм навчання зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» [Електронний ресурс] / укладачі: О. В. Головка, Н. О. Лисак, Н. В. Петренко. Електрон. дані. Харків : ХДУХТ, 2018.

2. Слосанська Г. І. Етичні аспекти роботи соціального працівника в територіальній громаді. Соціальна робота з різними категоріями населення у територіальній громаді: українські реалії та міжнародний досвід: колективна монографія. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2018. 221 с.

3. Соціально-правове регулювання соціальних конфліктів у територіальній громаді: курс лекцій / упоряд. І. В. Трубник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 88 с.

*Ресурси:* дистанційний курс «Соціально-правове регулювання

	соціальних конфліктів у територіальній громаді» ( <a href="http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=443">http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=443</a> ); мультимедійна апаратура, екран, проектор; бібліотечні фонди.
<b>Теми</b>	<i>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</i> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Історія розвитку конфліктології як науки та навчальної дисципліни</li> <li>2. Класифікація конфліктів</li> <li>3. Теорії механізмів виникнення конфліктів</li> <li>4. Сутність управління конфліктом та його діагностика</li> <li>5. Принципи і методи управління конфліктами</li> <li>6. Профілактика конфліктів: сутність підходи і напрями</li> <li>7. Психологічні особливості особистості, які впливають на виникнення конфліктів</li> <li>8. Групи та їх вплив на виникнення конфліктів</li> <li>9. Конфлікти в суспільстві</li> <li>10. Характеристики та параметри громади</li> <li>11. Історія соціальної роботи в громаді</li> <li>12. Зміст, напрями та складові соціальної роботи з населенням в громадах зарубіжних країн</li> <li>13. Теоретичні засади соціальної роботи в громаді</li> <li>14. Ресурсне забезпечення соціальної роботи в громаді</li> <li>15. Соціальні проекти локального рівня</li> <li>16. Партнерство в соціальній роботі на рівні громади</li> <li>17. Соціальні конфлікти у територіальній громаді</li> </ol>
<b>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</b>	<i>Методи навчання:</i> словесний метод (розповідь, пояснення, дискусія, співбесіда, інтерв'ю тощо); практичний метод (практичні заняття, вправи, ігри); наочний метод (метод демонстрацій); метод проблемного викладення матеріалу; кейс-метод; створення ситуацій зацікавленості.
<b>Методичні</b>	<i>Види роботи здобувачів</i> (міні-повідомлення, доповіді, тези,

<p><b>поради для здобувачів «Як навчатися?»</b></p>	<p>презентації, створення добірок і тек, виступи на практичних заняттях, самодіагностика, розробка опитувальників, правил, програм, проектів).</p>
<p><b>Оцінювання</b></p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p>Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (екзамен у 7, 8 семестрах).</p> <p>Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування.</p> <p>Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка.</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ”</p> <p>(<a href="http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf">http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf</a>)</p> <p>Результати навчання здобувачів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для здобувачів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі <i>лекційного заняття</i> виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,5 балів), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (1 бал).</p> <p>Відповідь на <i>практичному занятті</i> оцінюється за наступними критеріями:</p> <p>3 бали (7 семестр), 9 балів (8 семестр) – здобувач у повному обсязі</p>

опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

1-2 бали (7 семестр), 1-8 балів (8 семестр) – здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стислу характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

*Самостійна робота* здобувачів вищої освіти оцінюється у 46 б. (денна форма навчання) та 77 б. (заочна форма навчання) – у 7 семестрі та у 60 б. (денна форма навчання) та 80 б. (заочна форма навчання) – у 8 семестрі.

Результати поточного контролю рівня знань здобувачів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до відома всіх здобувачів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті

оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять із усіх дисциплін семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань із відповідної дисципліни;

– допущені до складання екзамену (у деканат обов'язково надається аркуш відповіді здобувача).

*Вимоги:*

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора /-ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях бажана активна участь здобувачів вищої освіти під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі: повага до колег, толерантність до інших та їхнього досвіду, сприйнятливість та неупередженість, здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки, ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів, я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,



обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Кафедра соціальної роботи підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

*Критерії оцінювання результатів навчання* здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання екзамену):

Результати підсумкових форм контролю оцінюються: за національною п'ятибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «неприйнятно») і за 100-бальною шкалою.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами**

**за результатами поточного контролю (денна форма навчання),  
7 семестр**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	3	1	5	1

T 2	1	0,5	3	1	5	1
T 3	1	0,5	3	1	5	1
T 4	1	0,5	6	2	5	1
T 5	1	0,5	6	2	5	1
T 6	1	0,5	6	2	5	1
T 7	1	0,5	6	2	5	1
T 8	1	0,5	6	2	5	1
T 9	1	0,5	6	2	6	1
<b>Разом</b>	<b>9</b>	<b>4,5</b>	<b>45</b>	<b>15</b>	<b>46</b>	<b>9</b>

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання), 7 семестр**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	-	-	3	1	8	1
T 2	-	-	3	1	8	1
T 3	-	-	3	1	8	1
T 4	1	0,5	-	-	8	1
T 5	1	0,5	-	-	8	1
T 6	-	-	3	1	8	1
T 7	-	-	3	1	9	1
T 8	-	-	3	1	10	1
T 9	-	-	3	1	10	1
<b>Разом</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>21</b>	<b>7</b>	<b>77</b>	<b>9</b>

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання),**

**8 семестр**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	-	-	7	1
Т 2	1	0,5	-	-	7	1
Т 3	1	0,5	-	-	7	1
Т 4	1	0,5	-	-	7	1
Т 5	-	-	9	1	8	1
Т 6	-	-	9	1	8	1
Т 7	-	-	9	1	8	1
Т 8	-	-	9	1	8	1
<b>Разом</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>36</b>	<b>4</b>	<b>60</b>	<b>8</b>

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами**

**за результатами поточного контролю (заочна форма навчання),**

**8 семестр**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	-	-	-	-	10	1
Т 2	-	-	-	-	10	1
Т 3	-	-	-	-	10	1
Т 4	-	-	-	-	10	1
Т 5	1	0,5	-	-	10	1
Т 6	1	0,5	-	-	10	1
Т 7	-	-	9	1	10	1
Т 8	-	-	9	1	10	1
<b>Разом</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>18</b>	<b>2</b>	<b>80</b>	<b>8</b>

<b>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</b>	Вивчення дисципліни дає: знання щодо використання комунікативних технологій у професійних ситуаціях; уміння вирішувати дискусійні (конфліктні) ситуації шляхом проведення переговорів, здатність до роботи в команді, застосування прикладних аспектів професійного спілкування, розв'язувати конфлікти.
---	--

Трубник І. В.

канд. пед. наук, доцент

